

**Τροποποιούμενες ή καταργούμενες διατάξεις
με το Σχέδιο Νόμου «Κώδικας Ναρκωτικών»**

1. Με το άρθρο 56 παρ. 2 αντικαθίσταται το εδάφιο στ' της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

στ. Πάσχοντες από σοβαρά προβλήματα υγείας. Η συνδρομή σοβαρών προβλημάτων υγείας, καθώς και η διάρκεια της θεραπείας, διαπιστώνονται με πρόσφατο ιατρικό πιστοποιητικό. Σε περίπτωση, κατά την οποία το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας είναι η κατοχή από τον αιτούντα ισχυρής άδειας διαμονής.

2. Με το άρθρο 56 παρ. 3 αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

Οι κάτοχοι άδειας διαμονής των περιπτώσεων α', β', η', καθώς και όσοι αποκτούν άδεια διαμονής ως σύζυγοι Ελλήνων πολιτών με βάση την περίπτωση του στοιχείου θ' έχουν δικαίωμα να εργαστούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή να παρέχουν υπηρεσίες ή έργο.

3. Με το άρθρο 56 παρ. 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

5. Η άδεια διαμονής που χορηγείται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς λόγους του νόμου αυτού, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους εκδόθηκε.

4. Με το άρθρο 59 στοιχείο α), με εξαίρεση τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και των άρθρων 47-52, 55, 58 και 61 του ν. 3459/2006 (Α' 103), καταργείται ο ν. 3459/2006 (Α' 103), όπως ισχύει που ορίζει τα εξής:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 7 του Συντάγματος ο παρών Κώδικας νόμων για τα ναρκωτικά, με τον οποίο κωδικοποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις:

"ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Άρθρο 1
Ορισμός ναρκωτικών

1. Ναρκωτικά, κατά την έννοια του νόμου αυτού, είναι ουσίες τεχνητές ή φυσικές που δρουν στο κεντρικό νευρικό σύστημα και προκαλούν εξάρτηση του ατόμου από αυτές.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προστίθενται ή να αφαιρούνται ουσίες στις κατηγορίες του άρθρου αυτού ή να μεταφέρονται από τη μία κατηγορία στην άλλη ή να μεταβάλλονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διάθεσής τους, ιδίως σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις.

Άρθρο 2
Παραγωγή, κατοχή και διακίνηση ναρκωτικών

1. Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια, επεξεργασία, κυκλοφορία και με οποιονδήποτε τρόπο μεσολάβηση στη διακίνηση των ουσιών του πίνακα Α' είναι αποκλειστικό δικαίωμα του Κράτους, που ασκείται από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.).

Η διάθεση αυτών των ουσιών γίνεται μόνο σε εργαστήρια ή νοσοκομεία για την εκτέλεση εγκεκριμένων προγραμμάτων, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

2. Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, επεξεργασία γενικά των πρώτων υλών και των έτοιμων προϊόντων που εισάγονται από το εξωτερικό, καθώς και η διακίνηση των ουσιών των φαρμακοτεχνικών προϊόντων και των ιδιοσκευασμάτων του πίνακα Β', γίνεται μόνο από το Κρατικό

Μονοπάλιο Ναρκωτικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών, με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει και τη σχετική άδεια.

3. Η παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια των ουσιών του πίνακα Γ', καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες αυτές, γίνεται από νομικά και φυσικά πρόσωπα μέσω του Κρατικού Μονοπάλιου Ναρκωτικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει τη σχετική άδεια και ελέγχει τη διαδικασία.

4. Η παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια των ουσιών του πίνακα Δ', καθώς και των έτοιμων φυσικά πρόσωπα, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει και τη σχετική άδεια. Η διάθεσή τους στα φαρμακεία, στις φαρμακαποθήκες και στα θεραπευτήρια γίνεται με ευθύνη και υπό τον έλεγχο του Ε.Ο.Φ..

5. Η άδεια για την εισαγωγή και εξαγωγή των ουσιών, καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες που υπάγονται στους πίνακες της και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών. Κατά τα λοιπά ισχύουν αυτά που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους.

Άρθρο 3 Πρόδρομες ουσίες

1. Πρόδρομες ουσίες παρασκευής ναρκωτικών αποτελούν οι ουσίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I κατηγορίες 1, 2, 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, L 47 και στο παράρτημα κατηγορίες 1, 2, 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 111/2005 του Συμβουλίου, L 22.

2. Η εισαγωγή, εξαγωγή, διαμετακόμιση, παραγωγή, παρασκευή, προμήθεια, αποθήκευση, κατοχή, πρόσωπα ή επιχειρήσεις, υπόκεινται στον έλεγχο του Κράτους. Ως αρμόδια αρχή θεωρείται για το ουσίες της κατηγορίας 1 συναρμόδια αρχή είναι ο Ε.Ο.Φ. και για τις ουσίες των κατηγοριών 2 και 3 το Γενικό Χημείο του Κράτους, όπου τούτο επιβάλλει η επιστήμη και η διοικητική πρακτική. Επί παραβάσεων επιβάλλονται οι ποινές οι προβλεπόμενες από τον Τελωνειακό Κώδικα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να προστίθενται, αφαιρούνται ή μεταφέρονται ουσίες από τη μία κατηγορία στην άλλη σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του κοινοτικού ή διεθνούς δικαίου, να ρυθμίζονται οι διαδικασίες διακίνησης και ελέγχου των πρόδρομων ουσιών, καθώς επίσης να καθορίζονται οι λεπτομέρειες των τις κατηγορίες 2 και 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β· ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Άρθρο 4 Έλεγχος και εποπτεία επί των ναρκωτικών

Τον έλεγχο και την εποπτεία επί των ναρκωτικών ασκεί το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 5 Επιτροπή Ναρκωτικών

1. Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Επιτροπή Ναρκωτικών, αποτελούμενη από:

α) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Φαρμάκων και Φαρμακείων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, β) εκπρόσωπο του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Φ., γ) τέσσερα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), ανά ένα με ειδίκευση στα γνωστικά αντικείμενα Φαρμακευτικής Χημείας, Φαρμακολογίας, Τοξικολογίας και Ψυχιατρικής αντίστοιχα, που ορίζονται ύστερα από πρόταση των αρμόδιων οργάνων διοίκησης και δ) έναν ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας με εμπειρία στα θέματα ναρκωτικών. Για κάθε μέλος της Επιτροπής ορίζεται και ένας αναπληρωτής. Η θητεία της Επιτροπής είναι διετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιλέγονται και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της. Η Επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρο της. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού ορίζονται και οι κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής.

3. Η Επιτροπή Ναρκωτικών έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) Γνωμοδοτεί: αα) για τα σχετικά με τα ναρκωτικά θέματα που προκύπτουν από τις κυρωμένες από την Ελλάδα διεθνείς συμβάσεις ή από αίτηση των αρμόδιων διεθνών οργανισμών (όπως UNFDAC, Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), Ευρωπαϊκή Ένωση), ββ) για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή κατεργασίας και εισαγωγής έτοιμων πίνακες του άρθρου 1, γγ) για την προσθήκη ή αφαίρεση ουσιών στους πίνακες του άρθρου 1, για τη μεταφορά από τον ένα πίνακα στον άλλο ή για τη μεταβολή των όρων και των προϋποθέσεων της διάθεσής τους σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, δδ) για την τιμή των αρμόδιος Υπουργός ή ο Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (Ο.Κ.Α.Ν.Α.). β) Υπολογίζει τις ετήσιες ανάγκες της χώρας σε ναρκωτικές ουσίες και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό.

Άρθρο 6

Αμοιβή μελών και γραμματέα

Η αμοιβή των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής Ναρκωτικών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 7

Καθορισμός προϋποθέσεων διάθεσης σκευασμάτων και ιδιοσκευασμάτων

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 22, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης των ουσιών που αναφέρονται στα άρθρα 1 παρ. 2 και 3 παρ. 1 υπό μορφή σκευασμάτων ή ιδιοσκευασμάτων, οποιασδήποτε φαρμακευτικής μορφής, καθώς και οι λεπτομέρειες Δ' του άρθρου 1 παρ. 2, η συνταγή μπορεί να είναι απλή επαναλαμβανόμενη. Με όμοια απόφαση Κανονισμών του άρθρου 3 παρ. 1.

Άρθρο 8

Συνταγές χορήγησης ναρκωτικών και παραβάτες αυτών

1. Ιατροί ή οδοντίατροι ή κτηνίατροι που εκδίδουν συνταγές, οι οποίες αναγράφουν ναρκωτικά κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, τιμωρούνται με πρόστιμο από τριακόσια (300) μέχρι τρεις χιλιάδες Ε.Ο.Φ.. Σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί, κατά την ίδια διαδικασία, και πρόσκαιρη παύση εξάσκησης του επαγγέλματος από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

2. Φαρμακοποιοί που εκτελούν τέτοιες συνταγές τιμωρούνται ομοίως με πρόστιμο από τριακόσια (300) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και, σε περίπτωση υποτροπής, και με πρόσκαιρο κλείσιμο του των φαρμακείων που ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 9

Χορήγηση ναρκωτικών από φαρμακοποιούς

1. Απαγορεύεται στους φαρμακοποιούς η χορήγηση ναρκωτικών φαρμάκων για ημερήσια χρήση σε ποσότητα ανώτερη της επιτρεπόμενης από την ελληνική φαρμακοποία ημερήσιας δόσης, και αν ακόμη αναγράφεται τέτοια από τον ιατρό, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδόθηκε ειδική άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμάτευση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

2. Οι φαρμακοποιοί που χορηγούν ναρκωτικά φάρμακα κατά παράβαση του άρθρου αυτού τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται από το νόμο περί επιθεωρήσεως φαρμακείων που ισχύει κάθε φορά. Οι σχετικές αποφάσεις του οικείου Νομάρχη, οι οποίες επιβάλλουν ποινή προστίμου, κοινοποιούνται πάντοτε στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και το Τμήμα Δημόσιας Ασφάλειας του τόπου, όπου έλαβε χώρα η παράβαση. Οσοι τιμωρήθηκαν δύο φορές διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΥ**

**Άρθρο 10
Προμήθεια ναρκωτικών**

Επιτρέπεται στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να προβαίνει στην προμήθεια της απαιτούμενης ποσότητας των ναρκωτικών και των σκευασμάτων αυτών σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις κρατικές προμήθειες.

**Άρθρο 11
Κατεργασία ναρκωτικών**

Η λειτουργία εργοστασίων που κατεργάζονται προϊόντα και σκευάσματα ναρκωτικών, επιτρέπεται μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Τα εργοστάσια αυτά διευθύνονται από φαρμακοποιό ή χημικό και υπόκεινται στο διαρκή έλεγχο της επιθεώρησης των φαρμακείων. Εκτός από το διαρκή αυτό έλεγχο επιθεωρούνται πριν από την έναρξή τους και μετά, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, τουλάχιστον δύο φορές ΤΟ έτος, από επιτροπή απαρτιζόμενη: α) από τον Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με υπόδειξη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Τα ναρκωτικά που παράγονται από τα εργοστάσια αυτά ή τα φαρμακευτικά σκευάσματα αυτών φυλάσσονται μέχρι την εξαγωγή τους με οποιονδήποτε τρόπο από το εργοστάσιο απαγορεύεται.

**Άρθρο 12
Φαρμακευτικά σκευάσματα οπίου**

Τα φαρμακευτικά σκευάσματα του οπίου, όπως τα βάμματα, μπορεί να παρασκευάζονται και εντός των φαρμακείων προς χρήση αυτών. Τα σκευάσματα αυτά παρασκευάζονται από το όπιο που χρηγείται από το μονοπώλιο του Κράτους και αναγράφονται κατά την ημέρα της παρασκευής σε ιδιαίτερο βιβλίο, φαρμακείων.

**Άρθρο 13
Πώληση ναρκωτικών**

1. Η Πώληση ναρκωτικών από το Κρότος ανατίθεται στην Ειδική Διαχείριση Ναρκωτικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται δια της αρμόδιας διεύθυνσης των Νομαρχιών, η οποία τις διαβιβάζει στο Υπουργείο, με όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία, ύστερα από άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και εμφανίζει το ποσό από κάθε είδος, το οποίο κάθε έτος θα επιτρέπεται να αγορασθεί, ανάλογα με τις ανάγκες καθενός από τους ανωτέρω.
2. Τα φαρμακευτικά σκευάσματα του οπίου κατασκευάζονται στα φαρμακεία, είτε για ίδια χρήση κάθε δεν υπάρχουν φαρμακεία.
3. Η πώληση των ναρκωτικών από τα φαρμακεία στο κοινό επιτρέπεται μόνο με ιατρικές συνταγές, όχι δε και με αντίγραφα αυτών.

**Άρθρο 14
Υποχρεώσεις φαρμακοποιών**

1. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να φυλάσσουν τις συνταγές, με βάση τις οποίες χορηγήθηκαν τα ναρκωτικό φάρμακα, τουλάχιστον για μία τριετία, χωριστό από τις λοιπές συνταγές και σε δέσμες που οποίο δίδεται δωρεάν από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα ποσά τα οποία έχουν καταναλωθεί κατά το τέλος κάθε τριμήνου, με άθροιση των αναγραφόμενων στις συνταγές, καθώς και εκείνων τα οποία χωριστό καταναλώθηκαν για κάθε παρασκευή φαρμακευτικού σκευάσματος.
2. Οι φαρμακοποιοί υποχρεούνται στο τέλος κάθε έτους να στέλνουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κατάσταση, στην οποία αναγράφονται: α) η ποσότητα των ναρκωτικών που υπάρχει στην αρχή του έτους και οι προμήθειες που γίνονται κατά τη διάρκεια του έτους, β) το άθροισμα των ναρκωτικών που δόθηκαν κατά το έτος αυτό με συνταγές, γ) το ποσό που καταναλώθηκε κατά το έτος για την παρασκευή φαρμακευτικών σκευασμάτων. Οι καταστάσεις που στάλθηκαν από τα φαρμακεία υποβάλλονται από τις ως άνω αρμόδιες υπηρεσίες, με αντίστοιχες συνοπτικές που συντάσσονται από αυτές, στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε έτους ανυπερθέτως.

3. Στους φαρμακοποιούς, οι οποίοι δεν υποβάλλουν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από το όρθρο αυτό τις ετήσιες καταστάσεις, επιβάλλεται ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί επιθεωρήσεως φαρμακείων που ισχύει κάθε φορά. Επίση επιβάλλεται ποινή, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, στους φαρμακοποιούς ή διευθυντές φαρμακείων, οι οποίοι δεν τηρούν ή τηρούν άτακτα το βιβλίο που ορίζεται από το όρθρο αυτό ή δεν φυλάσσουν τις συνταγές των ιατρών με τις οποίες

Άρθρο 15 Ελεγχος διάθεσης ναρκωτικών

1. Οι διευθυντές κλινικών, νοσοκομείων, όπως και οι ιατροί των χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία, αναγράφουν σε ιδιάτερο βιβλίο, αριθμημένο κατά σελίδες και μονογραφημένο από τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατοικίας, ημερολογιακώς και ονομαστικώς, τα ναρκωτικά που καταναλώθηκαν για κάθε άρρωστο. Κατά το τέλος κάθε τριμήνου αναγράφουν το άθροισμα των ναρκωτικών που καταναλώθηκαν κατά το προηγούμενο εδάφιο και ιδιάτερα για καθένα από αυτό, στο βιβλιάριο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο δίδεται σε αυτούς δωρεάν, με αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η οποία τις αποστέλλει στο Υπουργείο στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε τριμηνίας.

2. Στους διευθυντές κλινικών και νοσοκομείων και στους ιατρούς, που έχουν άδεια προμήθειας ναρκωτικών, οι οποίοι δεν υποβάλλουν τις τριμηνιαίες καταστάσεις μέσα στην οριζόμενη προθεσμία ή απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ., μέχρι χίλια (1.000) ευρώ.

3. Τα ποσό που προβλέπονται στο άρθρο 8 και στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος όρθρου μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ..

Άρθρο 16 Καθορισμός τιμής ναρκωτικών

Η τιμή των ναρκωτικών που πωλούνται από το Κράτος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η τιμή αυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα έξοδα προμήθειας και διαχείρισης. Η τιμή των ναρκωτικών, που χορηγούνται στο κοινό με ιατρικές συνταγές, καθορίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα διατίμηση.

Άρθρο 17 Τελωνειακή φύλαξη ναρκωτικών

Η τελωνειακή φύλαξη των ναρκωτικών προς διαμετακόμιση επιτρέπεται μόνο στο Τελωνείο Πειραιώς και στην Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης και μέσα σε ιδιάτερο χώρο, με προσκόμιση πιστοποιητικού, που εκδίδεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας, από την οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, θεωρείται από τις εκεί ελληνικές προξενικές αρχές και αναφέρει ειδικώς: α) ότι τα ναρκωτικά αυτά πρόκειται να κατατεθούν σε ελληνικό λιμάνι για διαμετακόμιση, β) το όνομα και τη διεύθυνση του αποστολέα και γ) την ποσότητα των αποστελλόμενων για διαμετακόμιση ναρκωτικών.

Άρθρο 18 Εξαγωγή ναρκωτικών

Για την εξαγωγή από το Τελωνείο Πειραιώς και την Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης των ναρκωτικών που κατατέθηκαν για διαμετακόμιση σε ξένη χώρα, απαιτείται ειδική άδεια που εκδίδεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την προσκόμιση άδειας των αρμόδιων αρχών της χώρας, στην οποία πρόκειται να αποσταλούν τα εν λόγω ναρκωτικά, θεωρημένης από τις εκεί ελληνικές προξενικές αρχές, η οποία αναφέρει, ότι επιτρέπεται η εισαγωγή των ναρκωτικών σε αυτήν τη χώρα, ότι αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για ιατρικούς σκοπούς, το όνομα και τη διεύθυνση του παραλήπτη, το ποσό του οπίου και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να γίνει η εισαγωγή. Στην άδεια εξαγωγής αναγράφονται: α) ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας εισαγωγής της χώρας στην οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, β) το όνομα και η διεύθυνση του εισαγωγέα, καθώς και του εξαγωγέα, γ) το ποσό των εξαγόμενων ναρκωτικών και δ) η προθεσμία μέσα στην οποία, με βάση την άδεια της εισαγωγής, πρέπει να φθάσουν τα ναρκωτικά στη χώρα στην οποία αποστέλλονται. Αντίγραφο της άδειας αυτής συνοδεύει την αποστολή και άλλο αντίγραφό της αποστέλλεται, από το

Υπουργείο που το εξέδωσε, στην επιτόπια προξενική αρχή της χώρας, η οποία τα εισάγει.

Άρθρο 19

Αποστολή ναρκωτικών διαμέσου της Ελλάδας και εισαγωγή τους με δέματα ή επιστολές

1. Απαγορεύεται η διαμέσου της Ελλάδας αποστολή ναρκωτικών από κάποια χώρα σε άλλη, είτε αυτά μεταφορτώθηκαν από το πλοίο ή το όχημα που χρησιμοποιήθηκε είτε όχι, εφόσον δεν προσκομίζεται αντίγραφο της άδειας της εισαγωγής από την εξάγουσα χώρα. Στην άδεια αυτή πρέπει να αναγράφεται η χώρα στην οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας εισαγωγής, το όνομα και η διεύθυνση του αποστολέα και του παραλήπτη, τα ποσά των αποστελλόμενων ναρκωτικών ναρκωτικών επιτρέπεται μόνο με άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται με βάση την αναφερόμενη στο άρθρο 17 άδεια της χώρας εισαγωγής. Στην άδεια αυτή του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναγράφονται όσα αναφέρονται στο άρθρο 18.

2. Ναρκωτικά που εισάγονται με ταχυδρομικά δέματα ή με μορφή επιστολής ή σαν δείγμα χωρίς αξία, κατάσχονται και καταστρέφονται σύμφωνα με το άρθρο 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 20

Βασικά εγκλήματα

1. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) μέχρι διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ τιμωρείται όποιος:

α) Εισάγει στην επικράτεια ή εξάγει από αυτή ή διαμετακομίζει ναρκωτικά.

"β) Πωλεί, αγοράζει, προσφέρει, διανέμει ή διαθέτει σε τρίτους με οποιονδήποτε τρόπο, αποστέλλει ή κάποια από τις πράξεις αυτές."

γ) Εισάγει ναρκωτικά ή διευκολύνει την εισαγωγή τους σε στρατόπεδα, αστυνομικά κρατητήρια, διαβίωσης ή σε νοσηλευτικά ίδρυματα ή αναρρωτήρια.

δ) Αναμιγνύει με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε τρόφιμα, ποτά ή άλλα είδη προορισμένα ή πρόσφορα να εισαχθούν στον ανθρώπινο Οργανισμό.

ε) Παρασκευάζει είδη του μονοπωλίου ναρκωτικών ή οποιαδήποτε ναρκωτική ουσία ή παράνομα εισάγει, προμηθεύεται, παράγει, παρασκευάζει, πωλεί, διαθέτει, μεταφέρει, κατέχει ή διανέμει Πρόδρομες ουσίες που αναφέρονται στις κατηγορίες 1, 2 και 3 των παραρτημάτων των Κανονισμών του άρθρου 3 ή όργανα ή σκεύη, γνωρίζοντας ότι χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την παράνομη παραγωγή, καλλιέργεια ή παρασκευή ναρκωτικών ή εν γένει για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους οι πρόδρομες αυτές ουσίες εισήχθησαν, εξήχθησαν,

στ) Καλλιεργεί ή συγκομίζει οποιοδήποτε φυτό του γένους της κάνναβης, το φυτό της μήκωνος της υπνοφόρου, οποιοδήποτε είδος φυτού του γένους ερυθρόξυλο, καθώς και οποιοδήποτε άλλο φυτό από το οποίο παράγονται ναρκωτικές ουσίες.

ζ) Κατέχει ή μεταφέρει ναρκωτικά με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο είτε στο έδαφος της επικράτειας είτε παραπλέοντας ή διασχίζοντας την αιγιαλίτιδα ζώνη είτε ιπτάμενος στον ελληνικό εναέριο χώρο.

η) Αποστέλλει ή παραλαμβάνει εν γνώσει του δέματα, δείγματα χωρίς εμπορική αξία ή επιστολές που περιέχουν οποιοδήποτε ναρκωτικό ή δίνει εντολή σε άλλον για όμοια αποστολή ή παραλαβή.

θ) Διαθέτει σε άλλους οποιονδήποτε χώρο για χρήση ναρκωτικών ή διευθύνει κατάστημα στο οποίο γίνεται κατά σύστημα χρήση ναρκωτικών ή αποτελεί μέλος του προσωπικού τέτοιου καταστήματος και γνωρίζει τη χρήση αυτή.

ι) Συντελεί με οποιονδήποτε τρόπο στη διάδοση της χρήσης των ναρκωτικών.

ια) Νοθεύει ή πωλεί νοθευμένα είδη του μονοπωλίου ναρκωτικών.

ιβ) Καταρτίζει πλαστή, νοθεύει ή χρησιμοποιεί πλαστή ή νοθευμένη ιατρική συνταγή χορήγησης ναρκωτικών ουσιών με σκοπό τη διακίνησή τους.

ιγ) Οργανώνει, χρηματοδοτεί, κατευθύνει ή εποπτεύει με οποιονδήποτε τρόπο την τέλεση κάποιας από τις ανωτέρω αναφερόμενες πράξεις ή δίνει σχετικές οδηγίες ή εντολές.

"ιδ) Προβαίνει σε παραγωγή, κατασκευή ή εκχύλιση ναρκωτικών ουσιών."

2. Αν η πράξη έχει τελεστεί με περισσότερους τρόπους από τους προβλεπόμενους στην προηγούμενη παράγραφο, αφορά όμως την ίδια ποσότητα ναρκωτικών, στον υπαίτιο επιβάλλεται μία μόνο ποινή, κατά την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνεται υπόψη η συνολική εγκληματική δράση του.

Άρθρο 21

Διακεκριμένες περιπτώσεις

1. Με κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και με χρηματική ποινή δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) μέχρι τετρακοσίων σαράντα χιλιάδων (440.000) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης του άρθρου 20: α) αν με τη διάπραξη του εγκλήματος διευκόλυνε ή απέκρυψε τη διάπραξη άλλων εγκλημάτων και β) αν είναι υπάλληλος (άρθρο 13 στοιχ. α' του Π.Κ.), ο οποίος λόγω της υπηρεσίας του ασχολείται με τα ναρκωτικά και ιδίως με τη φύλαξη τους ή τη δίωξη των παραβατών του νόμου αυτού ή το έγκλημα συνδέεται με την υπηρεσία του.

2. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 20 παρ. 1 περ. γ', εφόσον ανήκει στο προσωπικό των καταστημάτων ή των ιδρυμάτων στα οποία τέλεσε την πράξη.

3. Με τις ποινές της παραγράφου 1 τιμωρείται και όποιος:

α) Εισάγει ναρκωτικά ή διευκολύνει την εισαγωγή ή διακίνησή τους σε σχολικές μονάδες οποιασδήποτε βαθμίδας και εκπαιδευτικά ιδρύματα ή άλλες μονάδες κατάρτισης, επιμόρφωσης ή μετεκπαίδευσης, εκτός αν η εισαγωγή έγινε για την εκτέλεση εγκεκριμένου εκπαιδευτικού ή ερευνητικού προγράμματος.

β) Εισάγει ναρκωτικά, διευκολύνει την εισαγωγή ή διακίνησή τους σε χώρους άθλησης, διαμονής των Ενόπλων Δυνάμεων ή σε χώρους συγκέντρωσης μαθητών ή σπουδαστών για εκπαιδευτικούς ή αθλητικούς σκοπούς ή για κοινωνική δραστηριότητα.

γ) Πωλεί, προσφέρει, διαθέτει, διανέμει ναρκωτικά σε τρίτους με οποιονδήποτε τρόπο σε χώρους που αυτές βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με τους παραπάνω χώρους ή μεσολαβεί σε κάποια από τις πράξεις

Άρθρο 22

Κατάχρηση ιδιότητας ιατρών και φαρμακοποιών

1. Με την ποινή του άρθρου 20 τιμωρείται:

α) Ο ιατρός που εκδίδει συνταγή για τη χορήγηση ναρκωτικών, αν και γνωρίζει ότι δεν υπάρχει πραγματική και συγκεκριμένη ιατρική ένδειξη, ή ο ιατρός που χορηγεί φάρμακα, τα οποία περιέχουν με οποιαδήποτε μορφή ναρκωτικά, γνωρίζοντας ότι αυτά θα χρησιμοποιηθούν για παρασκευή ναρκωτικών.

β) Ο φαρμακοποιός ή έμπορος φαρμάκων γενικά, διευθυντής ή υπάλληλος φαρμακείου ή προσήκουσα κατά τους όρους του νόμου ιατρική συνταγή ή με βάση μη προσήκουσα συνταγή ή πέρα από όσα αναγράφονται σε αυτή.

2. Η χορήγηση ουσιών για υποκατάσταση της εξάρτησης απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση η χορήγηση σχετική άδεια, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Ο.Κ.Α.Ν.Α., β) τον Ο.Κ.Α.Ν.Α., ύστερα από σχετική άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης. Στις ανωτέρω αποφάσεις καθορίζονται ειδικώς οι ουσίες, των οποίων επιτρέπεται η χορήγηση και οι όροι κάτω από τους οποίους θα χορηγούνται "γ") Από μονάδες του ΟΚΑΝΑ σε χώρους νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), στρατιωτικών νοσοκομείων, σε χώρους και υποδομές των Ενόπλων Δυνάμεων με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζουν οι προηγούμενες υπουργικές αποφάσεις. Με άλλη απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του ΟΚΑΝΑ, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και

κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά: α) με τον καθορισμό των νοσοκομείων του ΕΣΥ, των στρατιωτικών νοσοκομείων και των χώρων και υποδομών των Ενόπλων Δυνάμεων, όπου θα εγκατασταθούν και θα λειτουργήσουν μονάδες του OKANA και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα νοσοκομεία έναντι του OKANA, β) με τον τρόπο παραχώρησης της χρήσης κτιρίων ή και αδόμητων χώρων των παραπάνω νοσοκομείων και των νοσοκομείων των Ενόπλων Δυνάμεων προς τον OKANA, γ) με τους όρους και τις προϋποθέσεις τοποθέτησης και εγκατάστασης προκατασκευασμένων δομών του OKANA, όπου αυτό είναι αναγκαίο, δίχως να απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, δ) με τις κάθε είδους συμβατικές υποχρεώσεις του OKANA από τη χρήση των παραπάνω ακινήτων, ε) με την τοποθέτηση στις παραπάνω μονάδες ιατρών από τον κατάλογο των επικουρικών ιατρών που τηρείται στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από αίτημα του OKANA, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών και εφόσον δεν επαρκεί το ιατρικό προσωπικό του OKANA."

3. Η χορήγηση ανταγωνιστικών ουσιών που αδρανοποιούν τη λειτουργία των υποδοχέων των οπιούχων επιτρέπεται για τις ενδείξεις που αναφέρονται στην άδεια κυκλοφορίας τους. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Ο.Κ.Α.Ν.Α., καθορίζονται ειδικώς οι ουσίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης, συνταγογράφησης και διάθεσης των ουσιών αυτών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και ιατρούς.

4. Οποιος χορηγεί ουσίες για υποκατάσταση της εξάρτησης, κατά παράβαση των παραγράφων 2 και 3 και των σχετικών υπουργικών αποφάσεων, τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 20.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να καθορίζονται οι γενικοί όροι, οι ουσίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις και άλλες λεπτομέρεις για την εκτέλεση και εφαρμογή προγραμμάτων υποκατάστασης από δημόσιους φορείς.

6. Ιατρός, που χορηγεί ναρκωτικές ουσίες του άρθρου 1 για θεραπευτικούς σκοπούς, οφείλει: α) να αρμόδια υπηρεσία για τις ουσίες των πινάκων Α έως Γ' και β) να φυλάσσει το στέλεχος επί τρία έτη. Ο επαγγέλματος. Περίληψη της καταδικαστικής απόφασης δημοσιεύεται σε ημερήσια εφημερίδα του τόπου όπου ο καταδικασμένος ασκεί το επάγγελμά του.

7. Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 6 ισχύουν από την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 7.

Άρθρο 23

Επιβαρυντικές περιστάσεις

Με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή είκοσι εννέα χιλιάδων τετρακοσίων δώδεκα (29.412) μέχρι πεντακοσίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων διακοσίων τριάντα πέντε (588.235) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης των άρθρων 20, 21 και 22, αν είναι υπότροπος ή ενεργεί κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενεργεί με σκοπό να προκαλέσει τη Χρήση ναρκωτικών ουσιών από ανηλίκους ή χρησιμοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο ανήλικα πρόσωπα κατά την τέλεση των παραπάνω πράξεων ή μετέρχεται κατά την τέλεση των πράξεων αυτών ή προς το σκοπό διαφυγής του τη χρήση όπλων ή οι περιστάσεις τέλεσης μαρτυρούν παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών σε βαθμό κακουργήματος εντός της προηγούμενης δεκαετίας ή σε βαθμό πλημμελήματος εντός της προηγούμενης πενταετίας.

"Άρθρο 23A

1. Οι προβλεπόμενες για τις πράξεις του πρώτου εδαφίου του άρθρου 23 ποινές επιβάλλονται και όταν η πράξη αφορά μεγάλη ποσότητα ναρκωτικών, καθώς και στην περίπτωση που αφορά ναρκωτικά τα οποία βλάπτουν τα μέγιστα την υγεία δηλαδή από εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 1, εάν η χρήση τους είτε προκάλεσε σημαντικές βλάβες σε τρίτο πρόσωπο και ειδικότερα τις προβλεπόμενες από το άρθρο 310 Π.Κ. σωματικές βλάβες είτε προκάλεσε τέτοιες σωματικές βλάβες στην υγεία πολλών ατόμων.

2. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) μέχρι διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ, τιμωρείται ο δράστης πράξεως από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 20, όταν αυτό τελέστηκε στο πλαίσιο δραστηριότητας εγκληματικής οργάνωσης, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 187 και 187Α Π.Κ..

3. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου όταν αφορά Πρόδρομες ουσίες με πρόθεση να χρησιμοποιηθούν κατά ή για την παραγωγή ναρκωτικών ουσιών υπό τις προβλεπόμενες στη διάταξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου περιστάσεις."

Άρθρο 24
Πρόκληση και διαφήμιση

1. Οποιος παρακινεί ή προκαλεί άλλον στην παράνομη χρήση ναρκωτικών ή διαφημίζει τη χρήση τους ή παρέχει πληροφορίες για την κατασκευή ή την προμήθειά τους με σκοπό τη διάδοσή τους ή προσφέρεται στην τέλεση των πράξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 τιμωρείται, αν δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή διακοσίων ενενήντα (290) μέχρι πενήντα εννιά χιλιάδων (59.000) ευρώ.
2. Αν ο δράστης τελεί τις πράξεις της παραγράφου 1 κατά σύστημα και με σκοπό το κέρδος γι' αυτόν ή τρίτο τιμωρείται με ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης.
3. Δεν συνιστά άδικη πράξη η διατύπωση γνώμης ή επιστημονικής κρίσης σχετικά με τα ναρκωτικά, όταν γίνεται από δικαιολογημένο κοινωνικό ενδιαφέρον κατά την άσκηση δικαιώματος ή την εκπλήρωση καθήκοντος. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν από τον τρόπο διατύπωσης ή τις περιστάσεις υπό τις οποίες έγινε η πράξη προκύπτει σκοπός πρόκλησης ή διαφήμισης.

Άρθρο 25
Οδήγηση μεταφορικών μέσων

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή είκοσι εννέα (29) μέχρι είκοσι εννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ, καθώς και με στέρηση τουλάχιστον για δύο (2) έτη της άδειας οδήγησης ή του οικείου διπλώματος ή του πτυχίου τιμωρείται όποιος οδηγεί ή κυβερνά οποιοδήποτε πλωτό, χερσαίο ή εναέριο μεταφορικό μέσο υπό την επίδραση ναρκωτικών. Αν από την πράξη αυτή προέκυψε κοινός κίνδυνος ζωής ανθρώπων, επιβάλλεται ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης.
2. Μετά την πάροδο διετίας, ο καταδικασμένος μπορεί να υποβάλει αίτηση στις αρμόδιες αρχές για την επανάκτηση της άδειας, με την προϋπόθεση ότι έχει υποστεί επιτυχώς τη θεραπεία αποτοξίνωσης.

Άρθρο 26
Τέλεση από αμέλεια

Αν οι πράξεις των άρθρων 20 παρ. 1, 21 και 22 παρ. 1 και 4 τελέστηκαν από αμέλεια, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή εκατόν πενήντα (150) μέχρι είκοσι εννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ.

Άρθρο 27
Μεταμέλεια

1. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών μπορεί με βούλευμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, να διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου κάποιας από τις πράξεις του άρθρου 20, εφόσον:
  - α) ο υπαιτίος πιθανολογείται ότι συντέλεσε με δική του πρωτοβουλία στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση συμμορίας διακίνησης ναρκωτικών ή στην ανακάλυψη και σύλληψη μεγαλέμπορου ναρκωτικών, "β) άρθρα 21, 23 και 23Α του παρόντος" και γ) η επικινδυνότητα του υπαιτίου και η βαρύτητα της πράξης του είναι καταδήλως μικρότερες από την επικινδυνότητα των προσώπων, στην ανακάλυψη και σύλληψη των οποίων συντέλεσε και τη βαρύτητα των πράξεων που αυτά τέλεσαν. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο.
  2. Η αναστολή της ποινικής δίωξης διατάσσεται για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να ανακαλυφθεί ή εξαρθρωθεί συμμορία ή συλληφθεί μεγαλέμπορος ναρκωτικών.
  3. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι οι δοθείσες από τον υπαιτίο πληροφορίες δεν ήταν αληθινές ή ότι δεν επρόκειτο για συμμορία διακίνησης ναρκωτικών ή για μεγαλέμπορο ναρκωτικών, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.
  4. Οι όροι της παραγράφου 1, αν επιβεβαιωθούν, συνιστούν ελαφρυντική περίσταση, ενώ το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για διάστημα δύο (2) έως είκοσι (20) ετών, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 επ. του Π.Κ. Αν οι παραπάνω όροι της παραγράφου 1 συντρέξουν μετά την αμετάκλητη καταδίκη του υπαιτίου, το δικαστικό συμβούλιο μπορεί να διατάξει την απόλυσή του από τις φυλακές υπό όρους και χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 105 του Π.Κ., εφόσον κρίνει ότι η τυχόν βραδύτητα του υπαιτίου να αποκαλύψει στις

αρμόδιες αρχές τα στοιχεία που γνώριζε ήταν δικαιολογημένη.

Άρθρο 28

Πράξεις ελεγκτικών οργάνων

1. Δεν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού, τελωνειακού υπαλλήλου, υπαλλήλου της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (Υ.Π.Ε.Ε.) και λιμενικού υπαλλήλου, που με εντολή του αρμόδιου για τη δίωξη ναρκωτικών προϊσταμένου του και με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη προσώπου που διαπράττει έγκλημα από τα αναφερόμενα στα άρθρα 20 και 23, εμφανίζεται ως υποψήφιος αγοραστής ή μεταφορέας ή εν γένει ενδιαφερόμενος για τη διακίνηση, φύλαξη ή διάθεση ναρκωτικών. Το ίδιο ισχύει και για τον ιδιώτη που Οφείλει όμως στην περίπτωση αυτή, ο επικεφαλής της υπηρεσίας αυτής να ειδοποιήσει προηγουμένως, έστω και τηλεφωνικά, τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

2. Επίσης, δεν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού, τελωνειακού υπαλλήλου, υπαλλήλου της Υ.Π.Ε.Ε. και λιμενικού υπαλλήλου, όταν ύστερα από βάσιμη καταγγελία ή ισχυρές υπόνοιες ενεργεί έρευνα σε μεταφορικό μέσο για την ανεύρεση ναρκωτικών.

Άρθρο 29

Χρήση ναρκωτικών ουσιών

1. Οποιος για δική του αποκλειστικά χρήση προμηθεύεται ή κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο χρήση τους ή καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται μόνο για δική του αποκλειστική χρήση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρις ενός (1) έτους. Η διαπίστωση της εξυπηρέτησης ποσότητας και της καθαρότητας της ουσίας, καθώς και των διαγνωστικών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 30.

"Ειδικά για τις ναρκωτικές ουσίες της ηρωίνης, κοκαΐνης και κατεργασμένης και ακατέργαστης κάνναβης, θεωρείται, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει άλλως, ότι καλύπτει τις ανάγκες ενός χρήστη, έστω ανεξαρτήτως καθαρότητας, δεν υπερβαίνει το μικτό με την άμεση συσκευασία βάρος του ενός και κάνναβης και των πέντε (5) γραμμαρίου ηρωίνης, των πενήντα (50) γραμμαρίων ακατέργαστης Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης μπορεί να καθορίζονται και για τις υπόλοιπες ελάχιστης ποσότητας που καλύπτει τις ανάγκες ενός χρήστη, έστω και εξαρτημένου, για ορισμένο χρόνο."

Κατά την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός βλαπτικότητας της κάθε ναρκωτικής ουσίας και ιδιαίτερα η κατηγορία, στην οποία ανήκει

2. Καταδικαστικές αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου δεν καταχωρίζονται στα αντίγραφα των δελτίων ποινικού μητρώου, εκτός αν μέσα σε πέντε (5) χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης επακολουθήσει αμετάκλητη καταδίκη για την ίδια πράξη.

3. Βούλευμα ή απόφαση, ότι ο υπαίτιος δεν πρέπει να τιμωρηθεί, μπορεί να εκδοθεί και ο δράστης της παραγράφου 1 του παρόντος να κριθεί αιτιώρητος χωρίς να διαταχθεί προηγούμενως ή από μέρους εκτιμώντας τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την προσωπικότητα του δράστη, κρίνει ότι η αξιόποινη πράξη ήταν τελείως συμπτωματική και δεν είναι πιθανό να επαναληφθεί αυτή ή κάποια άλλη του Κεφαλαίου αυτού. Σε κάθε περίπτωση το συμβούλιο ή το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει στον κρινόμενο αιτιώρητο δράστη έναν ή περισσότερους όρους του άρθρου 100 Α παρ. 2 του Π.Κ.. Το ως άνω βούλευμα ή η απόφαση υπόκεινται σε έφεση και σε αναίρεση.

4. Ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν, από τη μικροποσότητα ναρκωτικών που έχει προμηθευτεί για τις προσωπικές του ανάγκες, διαθέτει σε άλλον μικρή ποσότητα για δική του αποκλειστική χρήση. Η ποινή αυτή μπορεί να μετατρέπεται σε χρηματική και να αναστέλλεται σύμφωνα με τον Π.Κ.. Αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 21 ή επιβαρυντική περίσταση του άρθρου 23, η διάταξη του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται. Το μέγεθος της μικρής ποσότητας ναρκωτικής ουσίας μπορεί να προσδιορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 1.

Άρθρο 30

Χρήστες ναρκωτικών ουσιών που υποβάλλονται σε ειδική μεταχείριση

1. Οσοι απέκτησαν την έξη της χρήσης ναρκωτικών και δεν μπορούν να την αποβάλουν με τις δικές τους δυνάμεις, υποβάλλονται σε ειδική μεταχείριση κατά τους όρους του νόμου αυτού.

«2. Η συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώνεται κατά την άσκηση της ποινικής δίωξης και σε κάθε φάση της ποινικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 177 Κ.Π.Δ..»

Για το σκοπό αυτόν το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ψυχιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη και εργαστηριακή εξέταση, προκειμένου να καθοριστεί αν πράγματι υπάρχει εξάρτηση, καθώς και το είδος και η έκταση αυτής κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στην παράγραφο 3. Η πραγματογνωμοσύνη διεξάγεται από τα ειδικά δημόσια κέντρα απεξάρτησης, από τις ψυχιατρικές κλινικές και τα εργαστήρια ιατροδικαστικής και τοξικολογίας των Α.Ε.Ι. της χώρας, τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες, εφόσον διαθέτουν ειδικά εργαστήρια, ή από τα νομαρχιακά ή περιφερειακά νοσοκομεία που έχουν τη δύνατότητα να διεξαγάγουν τέτοια πραγματογνωμοσύνη με αντίστοιχες κλινικές και εργαστήρια. Πίνακας με τις υπηρεσίες που πληρούν τις προϋποθέσεις για την πραγματογνωμοσύνη διαβιβάζεται ανά έτος στον αρμόδιο εισαγγελέα με ευθύνη των Υπουργείων που τις εποπτεύουν. Σε εξαιρετικές τους οποίους ο ένας τουλάχιστον ψυχίατρος, κατά προτίμηση κρατικούς λειτουργούς ή ορισμένους πραγματογνώμονες στον πίνακα πραγματογνωμόνων κατά το άρθρο 185 του Κ.Π.Δ.. Η πραγματογνωμοσύνη διεξάγεται σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζει κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης.

"3. Ο ενεργών την Προανάκριση ή κύρια ανάκριση διατάσσει υποχρεωτικά την άμεση διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, εάν υποβληθεί ισχυρισμός του κατηγορουμένου ότι είναι τοξικομανής (ουσιοεξαρτημένος) εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από τη σύλληψη του ή κατά την αρχική παπολογία του, ο οποίος καταχωρείται στην έκθεση σύλληψης, εξέτασης ή απολογίας. Στην περίπτωση που ο επ' αυτοφώρω συλληφθείς κατηγορούμενος υποβάλλει τον κατά τα άνω ισχυρισμό στον ενεργούντα την Προανάκριση, αυτός μεριμνά για την άμεση λήψη δειγμάτων σωματικών υγρών (ούρων και αίματος) και τυχόν άλλου βιολογικού υλικού και για την αποστολή αυτών στα Εργαστήρια της Υπηρεσίας ή των δημόσιων νοσοκομείων ή στα Εργαστήρια των Α.Ε.Ι. της χώρας, προς εξέταση για τη διαπίστωση ύπαρξης στον οργανισμό του κατηγορουμένου τοξικών ουσιών ή φαρμάκων. Η λήψη των εφημερεύοντος δημόσιου νοσοκομείου της περιοχής, σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζονται από την προβλεπόμενη στην προηγούμενη παράγραφο κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης. Η λήψη αίματος του κατηγορουμένου προς εξέταση δεν νοσοκομείο υπάρχουν ειδικοί παθολογικοί λόγοι συνεπεία των οποίων θεωρείται επικίνδυνη για την γνωστοποιηθεί η σχετική παραγγελία και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών, συντάσσουν δε και υποβάλλουν την έκθεση τους όσο το δυνατόν ταχύτερα, λαμβάνοντας άλλου βιολογικού υλικού. Αν οι πραγματογνώμονες εξετάζουν τον κατηγορούμενο αμέσως μόλις τους καθορίσουν και το είδος της (σωματική ή ψυχική) και αν είναι δυνατόν το βαθμό της, το συνήθως και, αν τους ζητείται ειδικώς με την παραγγελία, την επίδραση της εξάρτησης στον καταλογισμό."

4. Δράστης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, αν είναι υπαίτιος τέλεσης:

a. Της πράξης του άρθρου 29 παρ. 1 παραμένει ατιμώρητος και εφαρμόζονται σε αυτόν οι διατάξεις του άρθρου 32.

β. Των πράξεων του άρθρου 20 παρ. 1 περιπτώσεις β', στ', ζ', η', ι' και ιβ' τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή πεντακοσίων ενενήντα (590) έως δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση του άρθρου 21 ή επιβαρυντική περίσταση "των άρθρων 23 και 23Α" τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή οκτακοσίων ογδόντα (880) έως εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

γ. Των πράξεων των άρθρων 20 παρ. 1 περιπτώσεις α', γ', δ', ε', θ', ια', ιγ' ή 22 τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή πεντακοσίων ενενήντα (590) έως είκοσι εννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ και αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση του άρθρου 21 ή

επιβαρυντική περίσταση "των άρθρων 23 και 23Α" τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη και χρηματική ποινή χιλίων πεντακοσίων (1.500) έως διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ.

5. Των ευεργετικών διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και των παραγράφων 1, 6 και 11 του άρθρου 31 απολαμβάνουν, εκτός από εκείνους που θα ακολουθήσουν εγκεκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα της ημεδαπής, και όσοι απέκτησαν την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών με την έννοια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, αλλά αποδεδειγμένα την απέκτησαν και την απέβαλαν υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η απόκτηση της έξης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών σε χρόνο εξετάσεις, εκθέσεις ή βεβαίωσεις προερχόμενες από επιστημονικό διευθυντή δημόσιου νοσοκομείου προγενέστερο της πράξης πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο από εργαστηριακές της ημεδαπής ή χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές απεξάρτηση να αποδεικνύεται με βεβαίωση αναγνωρισμένης κατά νόμο θεραπευτικής κοινότητας που λειτουργεί νομότυπα στα πλαίσια των θεραπευτικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η βεβαίωση δίνεται ύστερα από προηγούμενη παρακολούθηση διάστημα έξι (6) τουλάχιστον μηνών. Σε περίπτωση που δεν προσκομιστεί αυτή η βεβαίωση, αλλά αποδέχεται ο κατηγορούμενος την εισαγωγή του, διατάσσεται υποχρεωτικά από το δικαστήριο η εισαγωγή του αιτουμένου την εφαρμογή των ευεργετικών διατάξεων σε θεραπευτική κοινότητα του διώκεται για αξιόποινες πράξεις που τυχόν διέπραξε στο διάστημα της επικαλούμενης θεραπείας μέχρι έχουν σχέση με τα ναρκωτικά και την εξασφάλιση μέσων για την προμήθειά τους.

«6. Ο κατά νόμο πτοινικός χαρακτήρας των πράξεων που τελέστηκαν από δράστη, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, κρίνεται με βάση την απειλούμενη στην παράγραφο 4 στοιχεία β' και γ' πτοινή.»

Άρθρο 31

Ειδική μεταχείριση των χρηστών ναρκωτικών ουσιών που διαπράττουν εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά

1. Σε περίπτωση εγκλήματος του άρθρου 20, όπως και σε περίπτωση εγκλήματος που φέρεται ότι τελέσθηκε για να διευκολυνθεί η Χρήση ναρκωτικών ουσιών, εφόσον τα εγκλήματα αυτά έχουν τελεστεί από πρόσωπο που απέκτησε την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, εκτιμώντας τις ειδικές κατά περίπτωση περιστάσεις και με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου, μπορεί με αιτιολογημένη διάταξή του και με έγκριση του εισαγγελέα εφετών να αναβάλει για ορισμένο χρόνο, που μπορεί να παρατείνεται, την άσκηση πτοινικής δίωξης, αν λαμβάνει γνώση από έκθεση ή και εκθέσεις του διευθυντή εγκεκριμένου οικειοθελώς και υποβάλλεται ανελλιπώς και συστηματικά στη θεραπεία που επιβιβάλλεται από τις κείμενες διατάξεις. Αν ο δράστης ολοκληρώσει με επιτυχία το θεραπευτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με αιτιολογημένη διάταξή του και με έγκριση του εισαγγελέα εφετών, μπορεί να απόσχει οριστικά από την έγγραφη βεβαίωση και έκθεση του διευθυντή του προγράμματος, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, με πτοινική δίωξη. Τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραπάνω εκθέσεις του διευθυντή θεραπευτικού προγράμματος είναι απόρρητα και απαγορεύεται η ανακοίνωσή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός επιμέλεια. Τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 299, 306, 309, 310, 311, 312, 322, 323, 324, 336, 374 εδ. α' και β' και 380 του Π.Κ. και στο άρθρο 2 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α'). Οπου στο παρόν άρθρο αναφέρονται εγκλήματα της παρούσας ευεργέτημα της παραγράφου, νοείται πάντα ως ισχύουσα και η ανωτέρω εξαίρεση από την εφαρμογή της. Το παραγράφου, νοείται πάντα ως ισχύουσα και η ανωτέρω εξαίρεση από την εφαρμογή της. Το ευεργέτημα της παραγράφου αυτής παρέχεται μία μόνο φορά.

2. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αγωγής χορηγείται αναβολή στράτευσης, που διακόπτεται ύστερα από γραπτή βεβαίωση του διευθυντή του θεραπευτικού προγράμματος ότι ολοκληρώθηκε ή διακόπηκε η θεραπευτική αγωγή. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και επί των ανυποτάκτων. Η υποβολή σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης αποτελεί σημαντικό αίτιο αναβολής της δίκης, κατά την έννοια του άρθρου 349 του Κ.Π.Δ.. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αυτής αγωγής αναστέλλεται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 113 παρ. 3 του Π.Κ., η παραγραφή οποιουδήποτε εγκλήματος του θεραπευτικού. Ως χρόνος θεραπευτικού προγράμματος μπορεί να θεωρηθεί συνολικά ή κατά ένα μέρος και ο εγκεκριμένος από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος κοινωνικής συντήρησης και απεξάρτησης δεν επιτρέπεται η σύλληψη και παραπομπή σε δίκη για λιποταξία και τα συναφή προς αυτήν εγκλήματα, καθώς και για τα λοιπά εγκλήματα κατά της στρατιωτικής υποχρεώσεως των άρθρων 32-45 του ν. 2287/1995 περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΦΕΚ 20 Α').

3. Η βεβαίωση σταθεροποίησης και βελτίωσης, που εκδίδεται από τα εγκεκριμένα κατά νόμο θεραπευτικά προγράμματα συντήρησης και απεξάρτησης, αποτελεί πλήρη απόδειξη για κάθε νόμιμη χρήση. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε, εκτός από εκπρόσωπο της δικαστικής αρχής, να εισέλθει στους χώρους των παραπάνω θεραπευτικών προγραμμάτων συντήρησης και απεξάρτησης, χωρίς γραπτή άδεια του διευθυντή του.

4. Ο χρόνος παραμονής στο εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης θεωρείται ως χρόνος έκτισης ποινής. Υστερα από τη συμπλήρωση του θεραπευτικού προγράμματος με επιτυχία, το δικαστικό συμβούλιο του τόπου εκτέλεσης της ποινής μπορεί να διατάξει την απόλυτη υπό όρους, ανεξάρτητα από το ύψος της ποινής που έχει εκτεθεί, εφόσον πρόκειται για εγκλήματα της παραγράφου 1. Με βούλευμα του συμβουλίου εφετών, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου εισαγγελέα, μπορεί να διαταχθεί η σύλληψη και παραπομπή σε δίκη ατόμου που έχει διαπράξει κακούργημα του άρθρου 20, με διεθνείς διασυνδέσεις, ή κακούργημα που αφορά μεγάλη ποσότητα ναρκωτικών ή οποιοδήποτε έγκλημα, μη περιλαμβανόμενο στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 και του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού προγράμματος, που πιστοποιείται εγγράφως από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος, μπορεί ο ενδιαφερόμενος ή ο αρμόδιος εισαγγελέας να ζητήσει από το συμβούλιο πλημμελειοδικών να μην ενγράφονται σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου ποινικού μητρώου αποφάσεις ή βουλεύματα για εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά ή κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας του Π.Κ., όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29, εκτός από εκείνα που προορίζονται αποκλειστικά για χρήση του δικαστηρίου. Το ευεργέτημα του προηγούμενου εδαφίου επεκτείνεται και σε αυτούς που ολοκλήρωσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Κώδικα.

5. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, με την έγκριση του εισαγγελέα εφετών, αναστέλλει την εκτέλεση και απεξάρτησης, εφόσον οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο του θεραπευτικού αυτού προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του διωκομένου. Το ευεργέτημα της μη εγγραφής σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου ποινικού μητρώου αποφάσεων ή βουλευμάτων για εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά ή κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας του Π.Κ., όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 1, παρέχεται κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου και στα πρόσωπα τα οποία ψυχικά.

6. Ανεξάρτητα από τους όρους που θέτουν οι διατάξεις του ΣΤ' Κεφαλαίου του Γενικού Μέρους του Συντήρησης και απεξάρτησης και καταδικαστεί για εγκλήματα από αυτά που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1, που έχουν σχέση με το πάθος της τοξικομανίας και τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του στο θεραπευτικό πρόγραμμα, η εκτέλεση της ποινής αναστέλλεται υποχρεωτικά για ορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία (3) και ανώτερο από έξι (6) έτη, διαπίστωση της διατήρησης της απεξάρτησης. Μοναδική απόδειξη της σταθεροποίησης και βελτίωσης είναι η βεβαίωση που εκδίδεται από το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης. Όσοι έχουν καταδικαστεί και εκτίουν την ποινή τους μπορούν να υποβάλουν στο δεν τηρηθούν οι όροι που ορίζει η απόφαση.

7. Ο αρμόδιος εισαγγελέας μπορεί να αναστέλλει με διάταξή του την ισχύ εντάλματος σύλληψης προσώπου, που παρακολουθεί εγκεκριμένο πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης, εφόσον το ένταλμα αυτό αφορά πράξη που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 1 και φέρεται ότι τελέστηκε πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα. Εάν έχει διατηρηθεί η ισχύς του με σύμφωνη γνώμη του προέδρου εφετών ή με βούλευμα, για την αναστολή απαιτείται απόφαση του

8. Οποιος έχει βεβαίωση ολοκλήρωσης με επιτυχία εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης, θεωρείται ότι κατά την εισαγωγή του για θεραπεία είχε αποκτήσει την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

9. Εάν σε κατάστημα φυλακών εφαρμόζεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, κρατούμενος χρήστης ναρκωτικών ουσιών, ο οποίος το παρακολουθεί πλήρως, δεν μετάγεται σε άλλο κατάστημα για όσο χρόνο διαρκεί η συστηματική παρακολούθηση, εκτός αν παραγγελθεί η μεταγωγή του για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργεία του καταστήματος κράτησης ή δικαστικούς, οπότε επαναμετάγεται μετά την έκλειψη αυτής της αιτίας. Σε περίπτωση μεταγωγής για λόγους σχετικούς με

την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης (άρθρα 72 περ. δ` και 76 του ν. 2776/1999, ΦΕΚ 291 Α') προτιμάται κατάστημα όπου αναπτύσσεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, εκτός αν επιβάλλεται η μεταγωγή για σοβαρούς λόγους σε άλλο. Οποιος κρατούμενος χρήστης ναρκωτικών ουσιών επιθυμεί να παρακολουθήσει εκτελούμενο πρόγραμμα, πρέπει να διευκολύνεται ή να μετάγεται σε φυλακή όπου λειτουργεί τέτοιο πρόγραμμα, εφόσον οι εκάστοτε διαθέσιμοι χώροι το επιτρέπουν και παραμένει αν το παρακολουθεί συστηματικά.

10. Οποιος έχει καταδικαστεί για τις πράξεις της παραγράφου 1 σε στερητική της ελευθερίας ποινή και την εκτίει στη φυλακή, αν παρακολούθησε με επιτυχία εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα στο κατάστημα κράτησης και υπάρχει βεβαίωση από αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του τόπου έκτισης της ποινής με τον όρο παρακολούθησης του οικείου προγράμματος και πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου που ορίζεται στα άρθρα 105 και επόμενα του Π.Κ., εφόσον έχει εκτίσει τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής. Οι υπεύθυνοι του προγράμματος έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν την πρώτη ημέρα κάθε δεύτερου μήνα τη δικαστική αρχή και να συμπληρώνουν ειδικό δελτίο, στο οποίο αναφέρεται ρητά η συνεχής παρακολούθηση, η συναφής πρόοδος, η σταθεροποίηση και η επιτυχής ολοκλήρωσή του, καθώς και η αδικαιολόγητη διακοπή του. Σε περίπτωση διακοπής γίνεται ανάκληση της υφ' όρου απόλυτης.

"11. Επιτυχής ολοκλήρωση του εγκεκριμένου, σύμφωνα με το νόμο, θεραπευτικού προγράμματος ποινής" και απεξάρτησης αναγνωρίζεται ως ελαφρυντική περίσταση κατά την επιμέτρηση της

Άρθρο 32

Εισαγωγή χρηστών ναρκωτικών σε θεραπευτικό κατάστημα

1. Αν καταδικαστεί για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη δράστης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 παρ. 1, το δικαστήριο μπορεί με την καταδικαστική απόφαση να διατάξει την εισαγωγή του, προς σωματική απεξάρτηση, σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή ειδικό τμήμα καταστήματος κράτησης. Αν η ανάγκη για τη σωματική αυτή απεξάρτηση προκύψει κατά τη εισαγγελέα, σε κατάλληλο θεραπευτικό ίδρυμα ή κατάστημα.

Εάν ο παραπάνω δράστης δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, μπορεί το δικαστήριο με την καταδικαστική απόφαση να διατάξει την έκτιση μέρους της ποινής σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή ειδικό τμήμα καταστήματος κράτησης, στο οποίο ο δράστης εισάγεται για συντήρηση και απεξάρτηση μέχρι αποθεραπείας του. Την εισαγωγή του δράστη σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή ειδικό τμήμα καταστήματος κράτησης, που λειτουργεί υπό την ευθύνη αναγνωρισμένου κατά νόμο φορέα, μπορεί να διατάξει και ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 παρ. 1. Ο χρόνος παραμονής στο ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή στο ειδικό τμήμα του καταστήματος κράτησης υπολογίζεται ως χρόνος ποινής.

2. Οποιος καταδικάσθηκε σε ποινή φυλάκισης και υποβάλλεται σε θεραπευτικό πρόγραμμα κατά την προηγούμενη παράγραφο, μπορεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου της κράτησης, ύστερα από γνώμη του επιστημονικού συμβουλίου του ειδικού θεραπευτικού καταστήματος ή του υπεύθυνου του ειδικού τμήματος του καταστήματος κράτησης, να απολυθεί υπό όρο και πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου, σύμφωνα με τα άρθρα 105 επ. Π.Κ., εφόσον έχει όρον απόλυτης μπορεί να επιβάλλει στον απολύτον την υποχρέωση να εμφανίζεται ανά τακτικά χρονικά διαστήματα σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα απεξάρτησης και να υποβάλλεται σε βιοχημικές, τοξικολογικές ή άλλες εξετάσεις. Αν από αυτές αποδειχθεί ότι ξανάρχισε τη χρήση ναρκωτικών ή αν αρνείται ή παραλείπει να εξετάζεται, το ειδικό θεραπευτικό κατάστημα υποχρεούται να ειδοποιεί τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, οπότε με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών η υφ' όρον απόλυτης ανακαλείται.

3. Αν το δικαστήριο κρίνει μη τιμωρητέο, κατά το άρθρο 30 παρ. 4 περ. α΄, ή αθωώσει για έλλειψη καταλογισμού δράστη, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 παρ. 1, εφόσον ο δράστης το επιθυμεί, να διατάξει την εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα για σωματική απεξάρτηση. Αν μετά τη σωματική απεξάρτηση ο δράστης δηλώσει ότι επιθυμεί να συνεχίσει τη θεραπεία για συντήρηση και απεξάρτηση, μπορεί να ακολουθήσει πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα.

4. Αν ο δράστης πάσχει από ψυχική νόσο, μπορεί μετά τη σωματική απεξάρτηση να μεταχθεί σε κρατικό ψυχιατρικό νοσοκομείο, εφαρμόζονται δε αναλόγως τα άρθρα 69 και 70 του Π.Κ..

5. Εφόσον εκείνος που καταδικάστηκε έχει απολυθεί υπό όρους, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και του άρθρου 31, η καταδικαστική απόφαση αναγράφεται μόνο στα αντίγραφα πιονικού μητρώου που προορίζονται για δικαστική χρήση.

Άρθρο 33

Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος

1. Σε περίπτωση καταδίκης για παράβαση των άρθρων 20 έως και 24 το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει την απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος του δράστη για ένα (1) μέχρι πέντε (5) έτη, εφόσον κρίνει ότι η παράβαση έχει σχέση με το επάγγελμά του. Οι διατάξεις που προβλέπουν πειθαρχικές ή διοικητικές κυρώσεις δεν θίγονται.

2. Η απαγόρευση της άσκησης του επαγγέλματος αρχίζει από τη λήξη της στερητικής της ελευθερίας λήξη του μέτρου.

3. Η απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος συνεπάγεται και την παύση της λειτουργίας του καταστήματος ή γραφείου, για ίσο χρονικό διάστημα, αν η άσκηση του επαγγέλματος αυτού προϋποθέτει την ύπαρξη και λειτουργία τους.

4. Για όσο χρόνο διαρκεί η απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος, εκείνος στον οποίο έχει επιβληθεί δεν μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα αυτό ούτε προσωπικώς, ούτε μέσω άλλου ή για λογαριασμό τρίτου. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 33A

Ευθύνη και κυρώσεις νομικών προσώπων

1. Εφόσον οι πράξεις που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 20, 23 και 23A, καθώς και οι πράξεις της απόπειρας και συμμετοχής σε αυτές τελέσθηκαν από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί προς δύναμης νομικού προσώπου, ατομικά ή ως μέλος οργάνου αυτού που κατά το νόμο ή σύμφωνα με το καταστατικό του ασκεί διευθυντική εξουσία εντός αυτού και έγκειται, είτε στην εκπροσώπησή του είτε στην άσκηση ελέγχου είτε στη λήψη αποφάσεων στο όνομα του νομικού προσώπου, ανεξάρτητα από εγκλημάτων, ή και συνεργοί σε αυτά, στα ως άνω νομικά πρόσωπα επιβάλλονται με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης της υπηρεσίας ειδικών ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

α) Διοικητικό πρόστιμο τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

β) Προσωρινή ή σε περίπτωση υποτροπής οριστική απαγόρευση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας και πρόσκαιρος ή σε περίπτωση υποτροπής οριστικός αποκλεισμός από φορολογικά και άλλα ευεργετήματα, καθώς και από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις.

γ) Προσωρινή ή οριστική παύση της λειτουργίας του καταστήματος, του γραφείου ή των εν γένει εγκαταστάσεων που χρησιμευσαν για την τέλεση του εγκλήματος.

2. Επίσης επιβάλλεται διάλυση του νομικού προσώπου με δικαστική απόφαση - όπου αυτό προβλέπεται - κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

3. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 37 και 38 του παρόντος Κώδικα.

4. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο και όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 20, 23 και 23A του παρόντος Κώδικα από οποιονδήποτε τρίτο που υπόκειται στην εξουσία του."

Άρθρο 34

Δημοσίευση καταδικαστικής απόφασης

Σε περίπτωση καταδίκης για παραβάσεις των άρθρων 20 έως και 24 το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη δημοσίευση ολόκληρης ή περίληψης της καταδικαστικής απόφασης, με δαπάνες του καταδικασμένου, σε μία ή περισσότερες εφημερίδες της πρωτεύουσας ή του τόπου τέλεσης της πράξης ή της κατοικίας του, μέσα σε δέκα (10) το πολύ ημέρες αφότου η απόφαση καταστεί αμετάκλητη.

Άρθρο 35
Περιορισμοί διαμονής

1. Σε κάθε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κάθειρξης για παράβαση των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου το δικαστήριο, αν κρίνει ότι η διαμονή του καταδικασμένου σε ορισμένους τόπους δημιουργεί κινδύνους για τον ίδιο ή για τρίτους, μπορεί να διατάξει την απαγόρευση της διαμονής του στους τόπους αυτούς για χρονικό διάστημα ενός (1) μέχρι πέντε (5) ετών.

2. Για αλλοδαπούς που καταδικάζονται για παράβαση των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου σε ποινή κάθειρξης, το δικαστήριο διατάσσει την ισόβια απέλασή τους από τη χώρα, εκτός αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι, ιδίως οικογενειακοί, που δικαιολογούν την παραμονή τους, οπότε ισχύουν και γι' αυτούς οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1. Για την εκτέλεση της απέλασης εφαρμόζεται το άρθρο 74 του Π.Κ. με επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

Άρθρο 36
Ανήλικοι δράστες

Σε ανήλικους που τέλεσαν πράξεις προβλεπόμενες στο νόμο αυτόν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 121 έως 132 του Π.Κ., εφόσον είναι ευμενέστερες για αυτούς.

Άρθρο 37
Δήμευση

1. Σε περίπτωση καταδίκης για παράβαση των άρθρων 20 έως και 24 το δικαστήριο, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου, διατάσσει τη Δήμευση όλων των πραγμάτων, τα οποία προήλθαν από την πράξη, του τιμήματός τους, των κινητών και ακινήτων που αποκτήθηκαν με το τίμημα αυτό, καθώς και των μεταφορικών μέσων και όλων των αντικειμένων, τα οποία χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την τέλεση της πράξης, είτε αυτά ανήκουν στον αυτουργό είτε σε οποιονδήποτε από τους συμμέτοχους ή προορίζονταν για την τέλεση του εγκλήματος. Δήμευση μπορεί να διαταχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 76 Π.Κ. ακόμη και όταν για την πράξη που έχει τελεστεί δεν καταδικάσθηκε παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών που κυρώθηκε με το ν. 1990/1991 (ΦΕΚ 193 Α) και ιδίως εκείνες του άρθρου 5 αυτής αναφορικά με τη Δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Οσα από τα τεχνικά μέσα που δημεύονται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση κρίνονται από τον Ο.Κ.Α.Ν.Α. ως άκρως απαραίτητα για την κάλυψη αναγκών των υπηρεσιών δίωξης ναρκωτικών τους.

2. Η πράξη της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (άρθρο 394 Π.Κ.), αν συνδέεται με παραβάσεις των άρθρων 20 έως και 24, τιμωρείται με την ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης και τα πράξης και ιδίως τη βλάβη ή τον κίνδυνο που προκλήθηκε από αυτήν, μπορεί να επιβάλει τη Δήμευση δράστης τελούσε υπό τις συνθήκες του άρθρου 25.

Άρθρο 38
Κατάσχεση

1. Τα ναρκωτικά κατάσχονται και δημεύονται σε κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της προδικασίας, καθώς και στην περίπτωση μη άσκησης πτοινικής δίωξης ή σε περίπτωση αποχής για οποιονδήποτε λόγο από αυτήν, τη Δήμευση διατάσσει το συμβούλιο πλημμελειοδικών.

2. Η επιβληθείσα Κατάσχεση, καθώς και η ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών γνωστοποιείται αμέσως από τον αρμόδιο ανακριτή ή τους κατά το άρθρο τούτο ανακριτικούς υπαλλήλους στον κατηγορούμενο, στον κύριο και στον κάτοχο των κατασχεθέντων ναρκωτικών, στον κύριο και στον κάτοχο του μεταφορικού μέσου ή άλλου αντικειμένου στο οποίο βρέθηκαν, εκτός αν κάποιος από αυτούς είναι άγνωστος ή απουσιάζει ή δεν είναι για κάποιο άλλο λόγο εφικτή η γνωστοποίηση. Συγχρόνως καλούνται οι ανωτέρω να δηλώσουν στον γνωστοποιούντα, αν αμφισβητούν την ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών. Για όλα αυτά γίνεται ρητή αναφορά στην έκθεση κατασχέσεως ή σε χωριστή έκθεση, την οποία υπογράφουν και εκείνοι στους οποίους γίνεται η γνωστοποίηση. Στην ίδια έκθεση γίνεται μνεία και της τυχόν αμφισβήτησης της ιδιότητας των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών. Η αμφισβήτηση όμως αυτή μπορεί να γίνει και με έγγραφη δήλωση, που επιδίδεται στον γνωστοποιούντα το αργότερο τη μεθεπόμενη εργάσιμη ημέρα της γνωστοποίησης. Δείγμα των κατασχεθέντων ναρκωτικών αποστέλλεται στα εργαστήρια της ιατροδικαστικής και τοξικολογίας των Α.Ε.Ι. της χώρας ή στο Γενικό Χημείο του Κράτους ή σε κάποιο από τα παραρτήματά του για εξέταση και έρευνα.

3. Αν δεν υπάρξει αμφισβήτηση ως προς την ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών, αυτά καταστρέφονται, αφού κρατηθεί ποσότητα επαρκής για δύο δείγματα προς διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης, καθώς και ο αριθμός συσκευασιών των ναρκωτικών που καταστρέφονται, απαραίτητων για τη διεξαγωγή ερευνών. Η καταστροφή πρέπει να γίνεται αμέσως μετά την πάροδο της προθεσμίας για επίδοση της δήλωσης αμφισβήτησης και πάντως το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας αυτής.

4. Αν υπάρξει αμφισβήτηση, οι κατασχεθέσεις ουσίες φυλάσσονται μέχρι της καταστροφής τους ή της απόδοσής τους στον κύριο ή τον κάτοχό τους από την Αρχή που ενήργησε την Κατάσχεση. Αμέσως μόλις περιέλθει στον εισαγγελέα ή τον ανακριτή η έκθεση πραγματογνωμοσύνης, για το αν τα κατασχεθέντα είναι ναρκωτικά, ο εισαγγελέας εισάγει, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του ανακριτή, την υπόθεση στο συμβούλιο πλημμελειοδικών, στο οποίο καλούνται πριν από τρεις (3) άγνωστος ή απουσιάζει ή δεν είναι για κάποιον άλλο λόγο εφικτή η κλήτευσή του. Το συμβούλιο διατάξει και νέα πραγματογνωμοσύνη. Αν διατάχθηκε καταστροφή, αυτή γίνεται αμέσως μετά την εργάσιμων ημερών. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και ιδίως εάν πρόκειται για Κατάσχεση με κοινή διάταξη των αρμόδιων εισαγγελέα και ανακριτή και να πραγματοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό.

5. Το δικαστήριο διατάσσει σε κάθε περίπτωση την καταστροφή των ναρκωτικών, αν για καταστροφή γίνεται ενώπιον επιτροπής, στην οποία προεδρεύει ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών και μετέχουν οι προϊστάμενοι της διωκτικής αρχής που ενήργησε την Προανάκριση της αρμόδιας Υπουργών Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται τα μέσα και ο τόπος όπου θα γίνεται η καταστροφή, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. Οι δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό των αρμόδιων Υπουργείων.

6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κ.Π.Δ..

Άρθρο 39

Εκτέλεση μέτρου περιορισμού διαμονής

1. Ο περιορισμός διαμονής εκτελείται με την επιμέλεια του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου άρση του περιορισμού διαμονής για σύντομα χρονικά διαστήματα και για την εκπλήρωση προσωπικών ή οικογενειακών αναγκών του καταδικασμένου.

2. Το δικαστήριο μετά τη συμπλήρωση έξι (6) μηνών, ύστερα από αίτηση του καταδικασμένου ή διαμονής ή να μειώσει τη διάρκειά τους.

«Άρθρο 40

Απόλυτη υπό όρο

Οσοι καταδικάσθηκαν, υπό τις Επιβαρυντικές περιστάσεις των άρθρων 23 και 23 Α του παρόντος, σε ποινή ισόβιας κάθειρξης, μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης εφόσον έχουν εκτίσει τουλάχιστον είκοσι πέντε έτη. Στον κατά το προηγούμενο εδάφιο κατάδικο δεν μπορεί να χορηγηθεί η υπό όρο απόλυτη, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα είκοσι έτών.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 επ. Π.Κ.. Η κατά το άρθρο 106 παρ. 2 Π.Κ. επιβολή ορισμένων υποχρεώσεων στον απολυόμενο, όπως η παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος μετά από αίτηση του, η εμφάνιση του κατά διαστήματα σε αστυνομικό τμήμα ή σε άλλη δημόσια αρχή, η τήρηση της απαγόρευσης να μεταβαίνει ή διαμένει σε ορισμένο τόπο, η τήρηση της απαγόρευσης να συναναστρέφεται ή να συναντάται με ορισμένα πρόσωπα, είναι υποχρεωτική.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 41
Προανάκριση**

1. Η αστυνόμευση για τη διαπίστωση των παραβάσεων του Κεφαλαίου Δ', ο σχετικός έλεγχος και η Προανάκριση κατά τις διατάξεις των άρθρων 34 και 243 του Κ.Π.Δ. ενεργούνται από υπαλλήλους της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, της ΥΠ.Ε.Ε. και του Λιμενικού Σώματος, κατά το λόγο αρμοδιότητας.
2. Συνιστάται μικτό όργανο αποτελούμενο από υπαλλήλους των υπηρεσιών της παραγράφου 1 για Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, της ΥΠ.Ε.Ε. και του Λιμενικού Σώματος.
3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας, ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία του οργάνου της παραγράφου 2.
4. Οι προανακριτικοί υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, της ΥΠ.Ε.Ε. και του Λιμενικού Σώματος μπορούν να καλούν για εξέταση μάρτυρες και να παίρνουν απολογίες κάτοικοι της περιφέρειάς τους. Επίσης μπορούν να μεταβαίνουν για τη διεξαγωγή των παραπάνω αρμοδιότητας του Σώματος στο οποίο ανήκουν, εφόσον πρόκειται για χώρο εδαφικής πλημμελειοδικών του τόπου, στον οποίο διεξάγεται η προανακριτική πράξη.
5. Για τον έλεγχο προς διαπίστωση της απόκρυψης, κατοχής ή μεταφοράς ναρκωτικών ουσιών, σε περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, μπορεί να χρησιμοποιείται κάθε κατάλληλο

**Άρθρο 42
Προδικασία - Αρμοδιότητες**

1. Για την εκδίκαση των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 20, 21, 22 παρ. 1 και 4, 23, 24 παρ. 2, 25 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο και 37 παρ. 2 αρμόδιο είναι το τριμελές εφετείο. Η εκδίκαση των υποθέσεων γίνεται σε ιδιαίτερες δικασίμους κατά τις οποίες προσδιορίζονται μόνο υποθέσεις που αφορούν εγκλήματα, τα οποία προβλέπονται στο Κεφάλαιο Δ'. Για την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών τα ποινικά εφετεία μπορεί να συνεδριάζουν και κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών.
2. Για τα εγκλήματα που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Δ':
  - α) Η ανάκριση στις πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης διεξάγεται από ανακριτές στους οποίους ανατίθεται αποκλειστικά η ανάκριση μόνο αυτών των εγκλημάτων.
  - «β) Η κρίση για την επιβολή ή συνέχιση προσωρινής κράτησης πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει αν ο κατηγορούμενος είναι εξαρτημένος.»
  - γ) Μόλις περατωθεί η ανάκριση, η δικογραφία υποβάλλεται από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος αν κρίνει ότι προκύπτουν ενδείξεις και ότι δεν πρέπει να την επιστρέψει για να συμπληρωθεί, εισάγει, εφόσον συμφωνεί και ο πρόεδρος εφετών, την υπόθεση στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή. Αν ο εισαγγελέας εφετών κρίνει ότι δεν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, εισάγει την υπόθεση με πρότασή του στο συμβούλιο εφετών, που αποφασίζει σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 309-315 του Κ.Π.Δ.. Αν κρίνει ότι οι πράξεις έχουν χαρακτήρα πλημμελήματος, αποφαίνεται σχετικώς με αιτιολογημένη διάταξη και με παραγγελία του προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών εισάγεται η υπόθεση από τον τελευταίο στο συμβούλιο πλημμελειοδικών.
  - δ) Σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους, το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μπορεί, μεταξύ των όρων, να συμπεριλάβει και την παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης του αιτούντος, εφόσον έχει γίνει δεκτός από εγκεκριμένο προς τούτο φορέα.
3. Σε περίπτωση εισαγωγής με απευθείας κλήση, για τη διάρκεια της ισχύος του εντάλματος σύλληψης και για τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης του κατηγορουμένου αποφαίνεται με διάταξή του, κατά της οποίας δε χωρεί προσφυγή, ο πρόεδρος εφετών. Για την άρση ή την αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης με άλλο όρο, αποφαίνεται το συμβούλιο εφετών. Αν διατάχθηκε η διατήρηση

της ισχύος εντάλματος σύλληψης, ο εισαγγελέας εφετών με διάταξή του, της οποίας δεν απαιτείται τοιχοκόλληση, διατάσσει την αναστολή της διαδικασίας που διεξάγεται στο ακροατήριο ως προς τον κατηγορούμενο που φυγοδικεί, μέχρι να προσέλθει ή να συλληφθεί

4. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγορουμένων, το συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφανθεί για ποιους δεν προκύπτουν ενδείξεις και για ποιους πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει η ποινική δίωξη ή να χωριστεί ως προς αυτούς η υπόθεση. Αν για μερικούς από τους κατηγορουμένους δεν περατώθηκε η ανάκριση και προβλέπεται ότι η περάτωσή της θα καθυστερήσει, ο ανακριτής, με συνεχίζει την ανάκριση για τους λοιπούς κατηγορουμένους.

5. Για τις παραβάσεις του νόμου αυτού ο ανακριτής μπορεί να μεταβαίνει και να ενεργεί ανακριτικές πράξεις και έξω από την έδρα του ή και σε άλλη δικαστική περιφέρεια μετά προηγούμενη ενημέρωση του εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών αντίστοιχα.

"6. Οι ελληνικές δικαστικές αρχές έχουν δικαιοδοσία να επιλαμβάνονται των αξιόποινων πράξεων του παρόντος Κώδικα ακόμη και όταν αυτές έχουν τελεσθεί στην αλλοδαπή, από Ελληνες υπηκόους, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 123 Κ.Π.Δ.."

7. Οι ελληνικές δικαστικές αρχές του τόπου της έδρας ή της πραγματικής εγκαταστάσεως του νομικού προσώπου προς όφελος του οποίου διαπράχθησαν αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα, έχουν δικαιοδοσία και αρμοδιότητα διώξεως και εκδίκασεως των πράξεων αυτών."

Άρθρο 43

Εποπτεία Προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης στις Διευθύνσεις Ασφαλείας Αττικής και Θεσσαλονίκης

1. Η Προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται από τις Υπηρεσίες Δίωξης Ναρκωτικών της Διεύθυνσης Ασφαλείας των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης τελεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 33, 34 και 35 του Κ.Π.Δ., υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, η οποία ασκείται από έναν εκ των υφισταμένων του εισαγγελέων ή αντεισαγγελέων εφετών που ορίζεται από αυτόν.

2. Ο ανωτέρω εισαγγελικός λειτουργός ενημερώνεται για όλες τις πληροφορίες και καταγγελίες που περιέρχονται στις υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου και αφορούν τη διάπραξη εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στη νομοθεσία περί ναρκωτικών. Μπορεί δε, πέρα από τα προαναφερόμενα καθήκοντά του, να παραγγέλλει ή να ενεργεί ο ίδιος, κατά την κρίση του, Προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για τα παραπάνω εγκλήματα. Στις περιπτώσεις αυτές η σχηματιζόμενη δικογραφία διαβιβάζεται μετά την περάτωσή της στον αρμόδιο για την ποινική δίωξη εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ·

ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΟΙΝΕΣ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 44

Διάθεση εσόδων

Τα έσοδα από χρηματικές ποινές ή μετατροπές ποινών, που επιβάλλονται για παραβάσεις του Κεφαλαίου Δ', καθώς και από δημεύσεις, εισάγονται στον προϋπολογισμό του Κράτους, σε ιδιαίτερο κωδικό αριθμό εσόδου. Με βάση το έσοδο αυτό και ύστερα από πρόταση του Ο.Κ.Α.Ν.Α. εγγράφονται στους προϋπολογισμούς εξόδων των συναρμόδιων υπουργείων σχετικές πιστώσεις που διατίθενται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 45

Μεταφορά πιστώσεων

Οι πιστώσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, μεταφέρονται σε έντοκο υπολογιαριασμό του ειδικού λογαριασμού "Κεφάλαια Εργασίας Κρατουμένων" με τίτλο "Δαπάνες προγραμμάτων θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης των εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες ατόμων" και διατίθενται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις διαχείρισης του λογαριασμού, για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων.

Άρθρο 46

Διάθεση ναρκωτικών ουσιών για εκπαιδευτικούς σκοπούς

1. Από τις κατασχέμενες ναρκωτικές ουσίες που δημεύονται ή προορίζονται για καταστροφή, σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 38, μπορεί να διατίθενται στις αστυνομικές σχολές ή τα παραρτήματά τους, καθώς και στις Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις Αθηνών και Θεσσαλονίκης και στις αστυνομικές διευθύνσεις νομών οι απολύτως αναγκαίες ποσότητες, αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η διάθεση γίνεται από την κατά τόπο αρμόδια εισαγγελική αρχή, ύστερα από αίτημα του οικείου διοικητή, γενικού αστυνομικού διευθυντή ή αστυνομικού διευθυντή κατά περίπτωση. Οι όροι φύλαξης και ορθής χρησιμοποίησης αυτών, η κατά περιόδους υποχρεωτική επιστροφή ή αντικατάστασή τους, καθώς και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τη διάθεση των προαναφερόμενων ναρκωτικών ουσιών προς εκπαίδευση των αστυνομικών σκύλων και των εκπαιδευτών και συνοδών αυτών.

2. Από τις κατασχέμενες ναρκωτικές ουσίες που δημεύονται ή προορίζονται για καταστροφή, σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 38, μπορεί να διατίθενται στο Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών της Διεύθυνσης Ασφαλείας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας οι απολύτως αναγκαίες ποσότητες αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η διάθεση γίνεται από την κατά τόπο αρμόδια εισαγγελική αρχή, ύστερα από αίτημα της ανωτέρω διεύθυνσης. Οι όροι φύλαξης και ορθής χρήσης των ουσιών αυτών, η κατά καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 53

Ειδικές υπηρεσιακές μονάδες και επιστημονικές επιτροπές

1. Είναι δυνατόν να συνιστώνται, στα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δημόσιας Τάξης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού, ειδικές υπηρεσιακές μονάδες σε επίπεδο διεύθυνσης ή τμήματος, οι οποίες έχουν αντικείμενο την υλοποίηση ενημέρωσης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. για τις δραστηριότητές τους, την πρόταση των αναγκαίων μέτρων και την υλοποίησή τους, τη συγκέντρωση και τήρηση στοιχείων και την επεξεργασία πληροφοριών που παρέχονται σε αυτές από περιφερειακές υπηρεσίες αρμοδιότητάς τους, με την επιφύλαξη της τήρησης του υπηρεσιακού υπηρεσιακών μονάδων, οι αρμοδιότητες, ο τρόπος στελέχωσής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

2. Ο Ο.ΚΑ.ΝΑ. με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να συνεργάζεται και να υποβοηθείται συμβουλευτικά στο έργο του από συναφείς, ως προς το αντικείμενό του, επιστημονικές επιτροπές ή επιστημονικούς φορείς και να καταρτίζει επιστημονικές επιτροπές με γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Μπορεί ίδιως να αναθέτει στους ειδικούς κατά περίπτωση επιστημονικούς φορείς την εκτέλεση σχετικών ερευνών ή την επίλυση επιστημονικών θεμάτων, αναλαμβάνοντας εν όλω ή εν μέρει τη χρηματοδότηση της εν λόγω επιστημονικής έρευνας.

Επίσης αξιολογεί και συντονίζει τις υπό εξέλιξη έρευνες βάσει προγραμματισμένων στόχων.

Άρθρο 54

Επιτροπή Διυπουργικού Συντονισμού

Συνιστάται Επιτροπή Διυπουργικού Συντονισμού, όπου μετέχουν οι προϊστάμενοι των Διευθύνσεων, Τμημάτων ή Γραφείων που είναι αρμόδια για την εφαρμογή και παρακολούθηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Δημόσιας Τάξης. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι διευθυντικό στέλεχος του Ο.ΚΑ.ΝΑ.. Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Αντικείμενό της είναι ο συντονισμός και η προώθηση των αναγκαίων μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων, εκ μέρους των συναρμόδιων Υπουργείων, στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, καθώς και η παρακολούθηση εφαρμογής τους.

Άρθρο 56

Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

1. Για την ενεργό συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου στην καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών και την προστασία των νέων, καθώς και την υποβοήθηση του έργου του Ο.ΚΑ.ΝΑ., συνιστάται Γνωμοδοτικό Συμβούλιο που αποτελείται από εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης (Α.Σ.Γ.Μ.Ε.), των συλλόγων γονέων τοξικομανών, των αποθεραπευμένων τοξικομανών, εκπροσώπους του διδακτικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Δ.Ο.Ε., Ο.Λ.Μ.Ε. - Ο.Τ.Ε.Ε.), των Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι.,

της Εθνικής Σπουδαστικής Ενωσης Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.), της Εθνικής Φοιτητικής Ενωσης Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.), του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου (Π.Ι.Σ.), του Πανελλήνιου Φαρμακευτικού Συλλόγου (Π.Φ.Σ.), του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (Δ.Σ.Α.) και της Ενωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών (Ε.Σ.Η.Ε.Α.). Η θητεία του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου είναι τριετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, η συγκρότηση, η λειτουργία, οι αρμοδιότητες, καθώς και κάθε συναφές θέμα για την εκπλήρωση της αποστολής του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 57

Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων

1. Ο προγραμματισμός για την αντιμετώπιση της φαρμακευτικής εξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες κατά την έννοια των άρθρων 1 και 3 διακρίνεται σε τρεις βαθμίδες:

α) πρόληψη - ενημέρωση

β) θεραπευτική αποκατάσταση

γ) κοινωνική επανένταξη.

2. Από την έναρξη ισχύος του ν. 2161/1993 (ΦΕΚ 119 Α'), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α'), αρμόδιο για την ίδρυση και λειτουργία Συμβουλευτικών Σταθμών, Κέντρων και Θεραπευτηρίων σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης και κοινωνικής Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Τα Ειδικά Θεραπευτικά Καταστήματα του άρθρου 32 υπάγονται στην ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α'). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Κ.Α.Ν.Α. εγκρίνονται τα θεραπευτικά προγράμματα, που εφαρμόζονται στα ως άνω καταστήματα. Με την ίδια κοινή απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιλογής των ατόμων που εισάγονται στα ως άνω καταστήματα.

3. Ο Ο.Κ.Α.Ν.Α. μπορεί να ιδρύει και να λειτουργεί μονάδες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου. Επίσης με δαπάνες τους ή και με συγχρηματοδότηση ή δανειοδότηση από τον Ο.Κ.Α.Ν.Α. έχουν την ίδια δυνατότητα:

α) δήμοι και κοινότητες,

β) φιλανθρωπικά σωματεία και κοινωφελή ιδρύματα, εφόσον τούτο προβλέπεται από τις καταστατικές τους διατάξεις,

γ) εκκλησιαστικοί φορείς,

δ) Ανώτατα Εκπαιδευτικά ή Τεχνολογικά Ιδρύματα,

ε) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν συναφείς σκοπούς.

4. Για την ίδρυση και λειτουργία από τους ανωτέρω φορείς μονάδων, εξαιρουμένων εκείνων που Λειτουργούν βάσει του άρθρου 55, απαιτείται άδεια, που χορηγείται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Κ.Α.Ν.Α.. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή και η ανάκληση της άδειας λειτουργίας, εφόσον διαπιστωθεί αναποτελεσματικότητα του επιτελούμενου σε αυτές έργου.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 του ν. 1894/1990, όσες μονάδες ιδρύονται εφεξής, με εξαίρεση εκείνες που λειτουργούν με βάση το άρθρο 55, ανεξάρτητα από τον φορέα τους υπάγονται στην Ο.Κ.Α.Ν.Α.

6. Φορείς που επιχορηγούνται από το Κράτος υπόκεινται και στον έλεγχο της οικονομικής τους διαχείρισης.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ως άνω μονάδων, ο τρόπος άσκησης της εποπτείας και του ελέγχου από τον Ο.Κ.Α.Ν.Α., καθώς και τα κριτήρια αξιολόγησης του επιτελούμενου σε αυτές έργου.

Άρθρο 59

Σύσταση θέσεων προσωπικού για τα ειδικά προγράμματα απεξάρτησης στα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία
Αττικής και Θεσσαλονίκης

Στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής και στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης συνιστώνται αντιστοίχως 395 και 226 οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στις οποίες τοποθετούνται όσοι προσλαμβάνονται στα νοσοκομεία αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α') για τα προγράμματα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά και τον αλκοολισμό. Η κατανομή των παραπάνω θέσεων κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. της οικείας Δ.Υ.Π.Ε..

Άρθρο 60

Προγράμματα πρόληψης

1. Ο Ο.Κ.Α.Ν.Α. καταρτίζει προγράμματα για την πρόληψη της διάδοσης και της χρήσης των ναρκωτικών και τα υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Όμοια προγράμματα μπορεί να καταρτίζουν και η Εκκλησία της Ελλάδος, οι Ο.Τ.Α., οι συνδικαλιστικοί φορείς, επεξεργασία στον Ο.Κ.Α.Ν.Α. και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Προγράμματα πρόληψης, που αφορούν μονάδες αρμοδιότητας και άλλων Υπουργείων, περίπτωση αρμόδιου υπουργού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 1894/1990.

2. Τα προγράμματα της παραγράφου 1 μπορεί να αναφέρονται σε επίπεδο ομάδας, γειτονιάς ή κοινότητας και να απευθύνονται σε:

α) Γονείς

β) Εκπαιδευτικούς

γ) Δικαστικούς

δ) Αστυνομικούς

ε) Προσωπικό Κέντρων Υγείας και κοινωνικής πολιτικής

στ) Προσωπικό Σωφρονιστικών Καταστημάτων Θεραπευτικού ή μη χαρακτήρα

ζ) Νεοσύλλεκτους και εκπαιδευτές νεοσύλλεκτων

η) Προσωπικό των Γενικών Γραμματειών Νέας Γενιάς και Εκπαίδευσης Ενηλίκων

θ) Μαθητές, σπουδαστές

ι) Αθλητικά κέντρα ή άλλες κοινωνικές ομάδες.

3. Με τα προγράμματα αυτά, εκτός των άλλων είναι δυνατόν:

α) Να καθιερώνεται η αγωγή υγείας και πρόληψης σε θέματα ναρκωτικών σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Να καθιερώνονται βραβεία μεταξύ μαθητών, σπουδαστών και εργαζόμενων νέων για την υποβολή προτάσεων σε θέματα που έχουν σχέση με τον αγώνα κατά των ναρκωτικών.

γ) Να παρέχονται υποτροφίες σε επιστήμονες για μετεκπαίδευση στο εξωτερικό ή εσωτερικό για θέματα σχετικά με το αντικείμενο του Ο.Κ.Α.Ν.Α..

δ) Να ενισχύεται η συνεργασία με την Εκκλησία, τους δήμους και τις κοινότητες για την εξεύρεση του προσφορότερου τρόπου προσέγγισης του προβλήματος των ναρκωτικών.

ε) Να ιδρυθεί Σχολή επιμόρφωσης ειδικευμένων στελεχών, όπου θα μετεκπαιδεύονται οι επιμορφωτές.

στ) Να προβλέπεται η δημιουργία σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και η κυκλοφορία εντύπων για όλους όσοι ασχολούνται ή επιθυμούν να ασχοληθούν στον αντιναρκωτικό αγώνα.

4. Τα προγράμματα των προηγούμενων παραγράφων πρέπει να έχουν ως στόχο:

- α) Την αγωγή υγείας και τη σωστή πληροφόρηση ως προς τη φύση και την έκταση του προβλήματος και την επισήμανση των κινδύνων που περικλείει για τα άτομα, την οικογένεια και την κοινωνία το πρόβλημα των ναρκωτικών κάθε μορφής.
- β) Την προβολή θετικών προτύπων για τους νέους και την ενθάρρυνσή τους για ενεργό συμμετοχή σε δημιουργικές δραστηριότητες.

5. Απαγορεύεται η εφαρμογή προγραμμάτων για την πρόληψη της διάδοσης και χρήσης ναρκωτικών Ο.ΚΑ.Ν.Α., με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 1894/1990. Παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί λόγο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του φορέα ή διάλυσης του σωματείου κατ' άρθρο 105 του Α.Κ.. Η διαδικασία κινείται με πρωτοβουλία του Ο.ΚΑ.Ν.Α.. Εξαιρούνται τα προγράμματα των Κοινοτήτων του Κ.Ε.Θ.Ε.Α. τα οποία απλώς γνωστοποιούνται στον Ο.ΚΑ.Ν.Α., χωρίς να χρειάζονται την έγκριση του τελευταίου.

6. Με απόφαση του Ο.ΚΑ.Ν.Α. παρέχονται οι γενικές κατευθύνσεις για τη σύνταξη των προγραμμάτων και προσδιορίζονται οι στόχοι, η λειτουργία και οι διαδικασίες εποπτείας και αξιολόγησής τους."

Άρθρο δεύτερο

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε διάταξη γενική ή ειδική που αφορά θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα Κώδικα.

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει έναν μήνα μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Με το στοιχείο β) του άρθρου 59 καταργείται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3727/2008 (Α'257), που ορίζει τα εξής:

"Κατ' εξαίρεση, σε αυτόν που καταδικάσθηκε σε ποινή κάθειρξης με τις επιβαρυντικές περιστάσεις των άρθρων 23 και 23Α του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά (ν. 3459/2006), τακτικές άδειες χορηγούνται λόγω εργασίας και η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον ένα έτος."